

Hjælp, men ikke Skoler, hvor der kun er $6\frac{2}{3}$ Elev, og det ærede Medlem vil jo vide, at hvis der blev sat halvaarlige Skoler med særegne Regler, vilde jeg ikke have haft noget imod det; det er altsaa Skoler, som bestaa det halve Aar, jeg mener. Vi have dog forbeholdt os, at Skolerne skulde have en vis Undervisning, og i det hele en vis Betydning, for at faa nogen Hjælp, men dette "nogen Hjælp" vil blive en højt ringe Hjælp efter de hidtil gældende Regler. Efter Organisationsloven vil det blive væsentlig mere. Jeg forstaaer ikke den Regning, at 36 Elever synke ned under 10 Aars Elever, under de 120 Maanedes, som skulde til efter den nu bestaaende Lov. Jeg fastholder den Betragtning, at naar der gives en organisatorisk Lov — hvad jeg ønsker — ville Højskolerne derved meget væsentlig støttes, og hvis det ærede Medlem maatte ønske at give Følkeshøjskolerne en endnu væsentligere Støtte, maa det dog være saadanne Institutioner, som ere udrustede med virkelig dygtige Lærere, som virkelig ere deres Navn og Raad voksne. Det maa dog være Skoler, som ere udrustede med ordentlige Undervisningsstuer og gode Apparater, saa at det ikke bliver saaledes, at enhver, naar han blot kan samle omkring sig en 6—7 Elever, som han maatte kun fortælle et og andet, kan siges derved at have dannet en Højskole, som vilde kunne komme med under disse Organisationslovens Bestemmelser om Understøttelse. Dermed har jeg ikke sagt noget om min Beredvillighed til at ville være med til udenfor Organisationsloven at støtte andre Smaavirksomheder, der gaa i den Retning, som det efter min Mening navnlig tyder paa, at Højskolerne skulle gaa i. Det behøver jeg ikke nærmere at udvikle. Det ærede Medlem for Bornholms 1ste Valgtres (Blem) maa altsaa vide, at de Regler, som vi for 11—12 Aar siden bleve enige om, ikke i det væsentlige ere forandrede med Hensyn til Understøttelse til Følkeshøjskoler, og at den Understøttelse, som hidtil er givet, er helt forsvindende mod den, som i og for sig burde gives og da ogsaa vil blive givet efter denne Lov. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa i Øjeblikket, saa meget mere, som Hr. — hvad jeg allerede har sagt — meget godt kunne sikre de nuværende Smaaskoler det nuværende Statstilfud og mere til ved midlertidige Bevillinger, uden at man derfor behøver at tage dem ind under en organisatorisk Lov, hvad der let vilde friste til at udskyffe denne betydningsfulde Undervisning i Stedet for mere at samle og styrke den ved at udruste den med ordentlige Lærere, gode Lokaler og gode Apparater.

Blem: Jeg vil gerne tillade mig at gøre opmærksom paa, at naar det ærede Medlem for Bøje Amts 2den Valgtres (Berg) ophyste mig om, at de Regler, som bleve satte for Højskolebevillinger for en Række Aar siden, bestemte, at der skulde være 12 Elever, for at Skolen kunde faa Understøttelse, da er det ogsaa rigtigt; men det var 12 Elever i 5 Maanedes, og ikke 12 Elever i 12 Maanedes, det giver i alt 60 Maanedes mod 120 nu, og Endringsforslaget er beregnet paa 80, dette kræver altsaa 20 Maanedes mere end den Grænse, derfattes den Gang. Der var heller ikke Tale om nogen Aldersgrænse. Beregningen for Bornholms Skole er korrekt, jeg skal siden vise det ærede Medlem den, hvis han ønsker det.

Berg: Det ærede Medlem maa vide, at de Regler give disse Skoler kun en højest ubetydelig Hjælp; den giver dem indtil 300 Kr., 10 Kr. for hver Aarslev og en Tredjedel af Stolens Udgift i det sidste Finansaar til Lærersalninger og Forsyning med Undervisningsmidler. Det er den Understøttelse, jeg kunde ønske yderligere udvidet. Jeg har stillet Forslag derom, men de Herrer have ikke villet gaa ind derpaa. Jeg kan ikke forstaa, at man kan give en organisatorisk Lov, hvorefter det skulde tilkomme meget smaa Skoler med $6\frac{2}{3}$ Elev nogen virkelig Understøttelse, uden at man tager Hensyn til, hvilke Lærerekræfter de have, og de bør dog have Forsyning med Undervisningsmidler i en saadan Maalestof, at den humane og reale Del af Undervisningen kan ledes omhyggelig. Men i denne Lov at indføre saadanne Smaatilsælde vilde efter min Formening være en virkelig Ødslen med Statens Midler og Opmuntring til at sprede sig i Stedet for i passende Grad at samle Kræfterne, for at de kunne virke med størst Kraft.

Da ingen flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.

Endringsforslag Nr. 1 til § 1 af Berntsen, Tutein, Blem, Bjørnbal, Dalsgaard, Falkenstjerne, C. Ravn, K. Nielsen, D. Hansen, K. Jensen, S. Jørgensen, Bøtker, Christoffersen, Olsen, Bertelsen (Bøje Amts 5te Valgtres), Ouse og Svendsen:

§ 2den Linie efter Ordet "Aarslev" tilføjes: "(Skoleaaret regnet til 8 Maanedes)".
vedtoges uden Afstemning.